

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

ANDRZEJ STANISŁAW FRIEDEL

UR. 06.05.1957 R.

W stanie wojennym, wykorzystując sprzęt poligraficzny wywieziony z drukarni Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” w Gdańsku zajmował się drukiem nielegalnych wydawnictw. W dniu 13 lutego 1982 r. tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Gdańsku. 25 sierpnia 1982 r. skazany przez Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni skazany na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Karę odbywał w Zakładzie Karnym w Potulicach, skąd został zwolniony 22 października 1982 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

MIECZYŚŁAW GRUNDO

UR. 09.09.1965 R.

Uczestnik manifestacji 11 października 1982 r. na ulicy Kartuskiej w Gdańsku, podczas której doszło do starć z MO i ZOMO. Demonstracja spowodowana była przegłosowaniem przez komunistyczny Sejm ustawy o związkach zawodowych, delegalizującej NSZZ „Solidarność”. W dniu 11 października 1982 r. aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Gdańsku gdzie przebywał do 6 kwietnia 1983 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zamienił areszt tymczasowy na dozór milicyjny.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

WŁODZIMIERZ KLUK

UR. 25.03.1961 R.

Uczestnik strajku w sierpniu 1980 r. w Stoczni Gdańskiej jako członek ochrony, od września 1980 r. w NSZZ „Solidarność”. W latach 1982-1989 współpracownik Tajnej Komisji Zakładowej „Solidarności” Stoczni Gdańskiej, zbierał składki na Wydziale K1, które przekazywał TKZ, kolporter druków bezdebitowych. Współorganizator strajków w maju oraz sierpniu 1988 r. w Stoczni Gdańskiej, członek Komisji Wydziałowej, aż do ponownej legalizacji związku w kwietniu 1989 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

JERZY TADEUSZ KOBYLIŃSKI

UR. 16.07.1960 R. W GDAŃSKU

Przewodniczący Zarządu Uczelnianego Niezależnego Zrzeszenia Studentów podczas studiów na Politechnice Gdańskiej. Sympatyk Ruchu Młodej Polski, a także współautor licznych publikacji wydawanych w ramach oficyny wydawniczej „Nowa”. Współdziałał w akcjach podejmowanych przez Komitet Obrony Więzionych za Przekonania w Gdańsku. Internowany od 13 grudnia 1981 r. do 11 czerwca 1982 r. w Ośrodku Odosobnienia w Strzebielinku.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

Mieczysław Marian Koman

UR. 27.11.1957 R.

Pracownik Stoczni Północnej w Gdańsku. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestnik strajku w dniach 14-15 grudnia 1981 r. W latach 1982-1989 współpracownik podziemnych struktur „Solidarności” w Stoczni Północnej. Zaangażowany w działalność Kasy Wzajemnej Pomocy poprzez zbiórkę składek na pomoc rodzinom osób aresztowanych i internowanych. Kolporter prasy podziemnej m.in. gazetki stoczniowej „Wiadomości” oraz wydawnictw bezdebitowych.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

WOJCIECH JÓZEF KWIDZIŃSKI

UR. 26.10.1963 R.

Od 1981 r. współpracownik Ruchu Młodzieży Szkolnej Trójmiasta i uczestnik zjazdu założycielskiego Federacji Młodzieży Szkolnej w Warszawie. Po wprowadzeniu stanu wojennego działacz „Solidarności Młodych”. Od 1982 r. kolporter opozycyjnych wydawnictw. W latach 1987-1989 przewodniczący Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Politechnice Gdańskiej oraz członek Międzyuczelnianej Komisji Koordynacyjnej NZS Gdańsk. Od 1988 r. publicysta artykułów w piśmie NZS PG „Polibuda”. Przewodniczący Komitetu Strajkowego i współorganizator strajku na Politechnice Gdańskiej w dniach 4-5 maja 1988 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

HALINA LUBIŃSKA

UR. 02.12.1948 R. W PRZYLASKACH

Pracownik Gdańskich Zakładów Radiowych „Unimor”. W sierpniu 1980 r. uczestniczka strajku. Współorganizatorka struktur NSZZ „Solidarność” w „Unimorze” i przewodnicząca Komisji Wydziałowej na Wydziale W1. Po delegalizacji NSZZ „Solidarność” kontynuowała działalność opozycyjną w podziemnych strukturach „S”. W latach 1982-1989 kolporterka wydawnictw bezdebitowych na wydziałach produkcyjnych „Unimoru” i uczestniczka akcji ulotkowych. Kilkukrotnie zatrzymywana, poddawana rewizjom oraz wzywana na przesłuchania.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

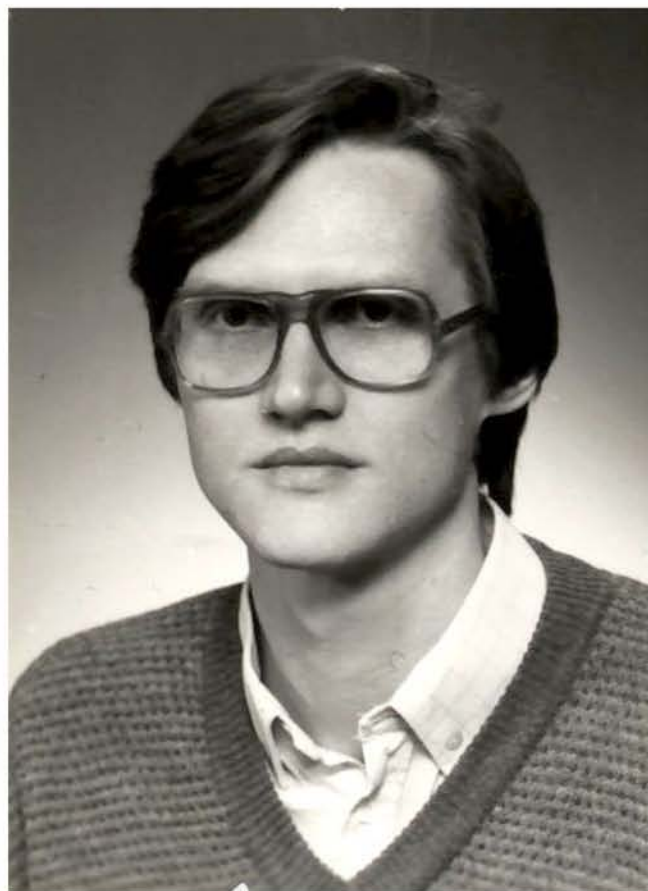
WOJCIECH STANISŁAW MATTIK

UR. 30.05.1966 R.

Jako uczeń II LO w Sopocie w latach 1982-1984 organizował akcje malowania na murach haseł wolnościowych i wzywających do bojkotu wyborów do rad narodowych. Podczas jednej z nich 15 czerwca 1984 r. zatrzymany przez funkcjonariuszy MUSW w Sopocie, następnie tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Gdańsku, gdzie przebywał do 25 czerwca 1984 r. Od 1985 r. będąc studentem Uniwersytetu Gdańskiego zajmował się kolportażem wydawnictw bezdebitowych. W sierpniu 1988 r. organizował wsparcie dla strajkujących stoczniowców.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

KAZIMIERZ NOWACZYK

UR. 27.07.1952 R. W ELBLĄGU

Pracownik naukowy w Instytucie Fizyki Doświadczałnej na Uniwersytecie Gdańskim. 11 maja 1982 r. zatrzymany podczas rozlepiania ulotek nawołujących do demonstracji 13 maja 1982 r. Internowany w Ośrodku Odosobnienia w Iławie, a następnie od 21 czerwca 1982 r. w Ośrodku Odosobnienia w Kwidzynie. Zwolniony z internowania 19 lipca 1982 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

JAN PASTOR

UR. 29.03.1944 R. W CHODOWIE

Pracownik Stoczni Gdańskiej, gdzie brał udział w strajkach w grudniu 1970 r. oraz w sierpniu 1980 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego i zdelegalizowaniu NSZZ „Solidarność”, uczestnik zebrań jej tajnych struktur. Zaangażowany w kolportaż podziemnej prasy i zbiórkę składek członków związku. Uczestnik demonstracji niepodległościowych oraz strajku w Stoczni Gdańskiej w 1988 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

JANUSZ WACŁAW PELC

UR. 03.09.1935 R. W JEZIERZANACH

Pracownik Centrum Techniki Okrętowej w Gdańsku, od 1980 r członek zarządu NSZZ „Solidarność”. W latach 1983-1985 działacz podziemnych struktur NSZZ „Solidarność”.

10 czerwca 1983 r. podczas przeszukana jego mieszkania znaleziono broszury i ulotki „Solidarności”. W związku z tym został zatrzymany i osadzony w Areszcie Śledczym w Gdańsku. Areszt uchylono 26 lipca 1983 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

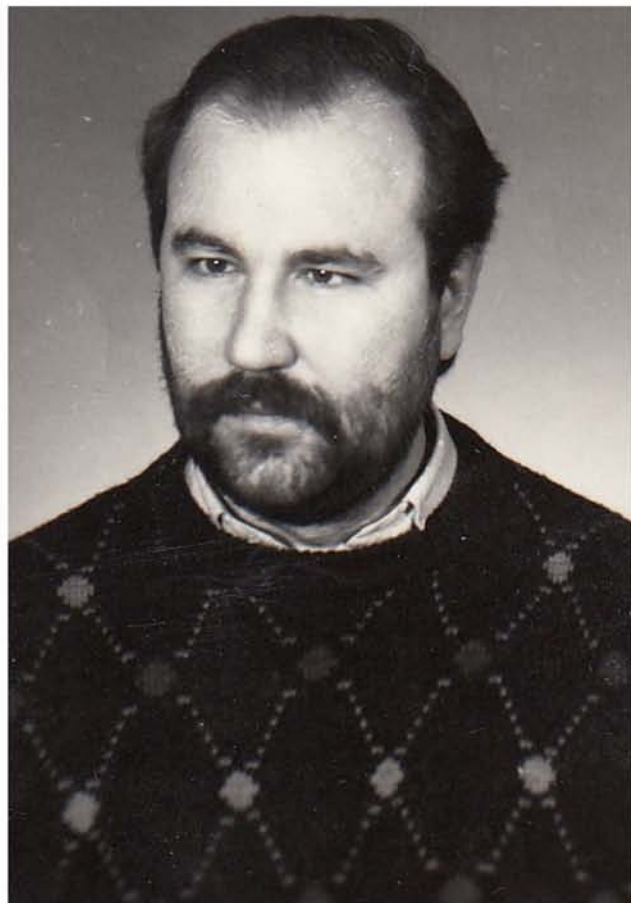

JERZY KAZIMIERZ ŚWITALSKI

UR. 28.09.1944 R. W INOWROCŁAWIU

Przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” oraz przewodniczący Prezydium Komisji Koordynacyjnej przedsiębiorstw zgrupowanych w CSZ „Centrostal” przy Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”. W lutym 1982 r. zwolniony z pracy za organizację strajku w „Centrostali” w grudniu 1981 r. W związku z działalnością związkową dwukrotnie zatrzymywany i aresztowany: od 16 czerwca do 17 listopada 1982 r. oraz od 28 marca do 6 sierpnia 1984 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

ZBIGNIEW TOMYS

UR. 23.03.1955 R. W GDYNI

Pracownik Gdyńskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego, w sierpniu 1980 r. członek Komitetu Strajkowego, następnie wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego należał do grupy kolporterów podziemnych wydawnictw. W związku z działalnością związkową zatrzymany 17 kwietnia 1982 r., tymczasowo aresztowany, a następnie 5 maja 1982 r. skazany przez Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni na 5 lat więzienia. Karę odbywał w Zakładzie Karnym w Potulicach. Zwolniony 2 marca 1983 r. na mocy ułaskawienia Rady Państwa.

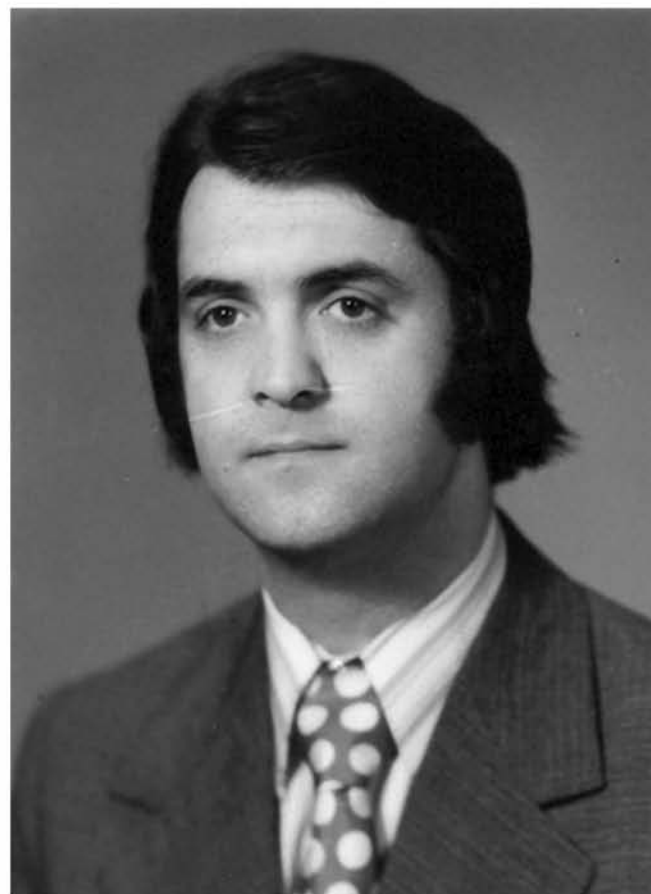
KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

HRISTO TOSHEV

UR. 03.08.1945 R.

Lekarz medycyny, obywatel Bułgarii i USA, przebywający w Polsce od 1977 r., pracownik Wojewódzkiego Szpitala w Bydgoszczy. Działacz Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w szpitalu. Po wprowadzeniu stanu wojennego współpracownik podziemnych struktur zdelegalizowanego związku. Współorganizator podziemnej poligrafii, kolporter nielegalnych wydawnictw na terenie szpitala, współpracownik Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom w Bydgoszczy. Zagrożony deportacją do Bułgarii w 1988 r. wyjechał z Polski, otrzymując azyl w USA.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

KAZIMIERZ TUSK

UR. 10.12.1957 R.

Pracownik Stoczni Gdańskiej. Uczestnik manifestacji ulicznej w Gdańsku 31 sierpnia 1982 r., podczas której został zatrzymany, a następnie skazany przez Kolegium ds. Wykroczeń na karę grzywny z zamianą na 16 dni aresztu. Internowany w obozie wojskowym w Chełmnie od 5 listopada 1982 r. do 3 lutego 1983 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

MARIUSZ HENRYK WILK

UR. 19.01.1955 R. WE WROCŁAWIU

Od lipca 1981 r. rzecznik prasowy Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”. Redaktor pism opozycyjnych i kolporter materiałów antysocjalistycznych. Po wprowadzeniu stanu wojennego ukrywał się przed internowaniem. W związku z działalnością związkową dwukrotnie aresztowany i osadzany w Areszcie Śledczym w Gdańsku: od 11 grudnia 1982 r. do 21 lipca 1983 r. oraz od 26 kwietnia 1986 r. do 13 września 1986 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

ANDRZEJ MIROSŁAW ZARĘBSKI

UR. 07.07.1957 R. W GDYNI

Współzałożyciel i członek redakcji pisma NSZ „Reduta”, a także NSZZ „Solidarność” w Biurze Komisji Krajowej „Solidarność”. Współorganizator BIPS, redaktor naczelny Biuletynu Informacyjnego Komisji Krajowej. Internowany od 13 grudnia 1981 r. do 2 lutego 1982 r. w Ośrodku Odosobnienia w Strzebielinku. W latach 1983-1988 członek redakcji podziemnego „Przeglądu Politycznego”. W 1988 r. współredaktor i drukarz (poza stoczną) wydania strajkowego pisma „Solidarności” Stoczni Gdańskiej „Rozwaga i Solidarność”.

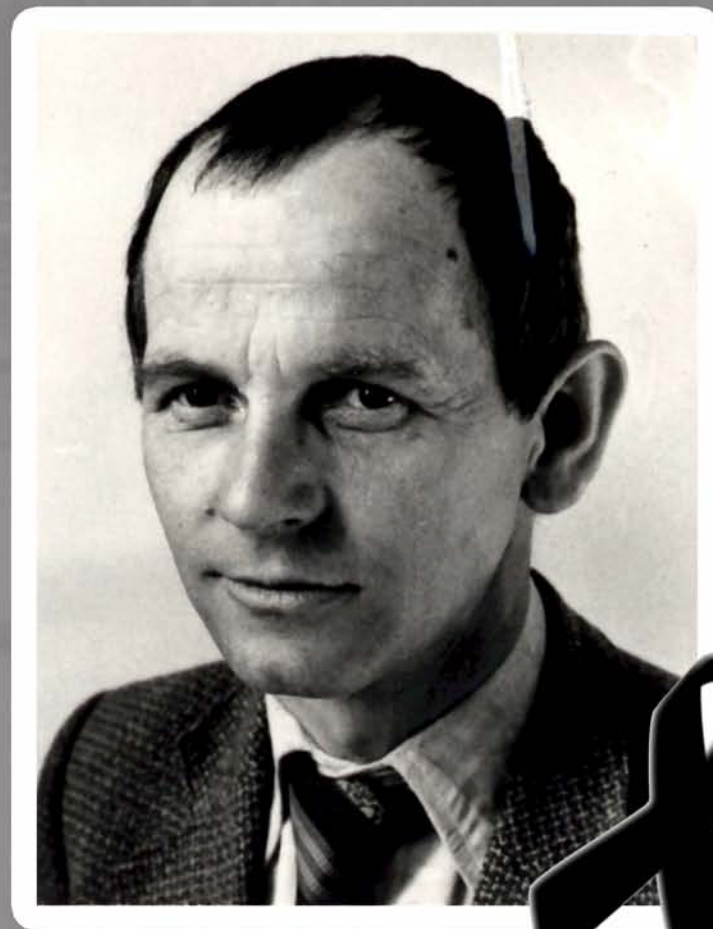
KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

TADEUSZ JÓZEF SUKOWSKI

UR. 12.03.1937 R. - ZM. 30.03.2022 R.

Pracownik naukowy Instytutu Hydrotechniki Politechniki Gdańskiej, od września 1980 r. członek NSZZ „Solidarność” w swoim miejscu pracy, przewodniczący Komisji Zakładowej. Po wprowadzeniu stanu wojennego podjął działalność opozycyjną na bazie zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność”. Internowany od 12 maja 1982 r. do 10 lipca 1982 r. w Ośrodku Odosobnienia w Strzebielinku.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

IZABELA KAZIMIERA ŚWITALSKA

UR. 01.11.1948 R. W M. BARDO ZM. 21.05.2021

13 czerwca 1982 r. podczas manifestacji patriotycznej w Gdańsku zatrzymana, a następnie tymczasowo aresztowana i osadzona w Areszcie Śledczym w Gdańsku. Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku z 16 listopada 1982 r. skazana na karę 3 miesięcy aresztu, zwolniona 17 listopada z zaliczeniem tymczasowego aresztowania.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

KRZYSZTOF ZARĘBSKI

UR. 22.12.1955 R. - ZM. 02.07.2009 R.

Pracownik wydziału elektrostalowni Zakładów Mechanicznych „Zamech” w Elblągu. Internowany w 19 Batalionie Saperów w Unieściu od 5 listopada 1982 r. do 3 lutego 1983 r.

KRZYŻ WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

Ks. SYLWESTER ZYCH

UR. 19.05.1950 R. - ZM. 11.07.1989 R.

Od 1981 r., pełniąc posługę w parafii św. Anny w Grodzisku Mazowieckim krytykował w kazaniach wprowadzenie stanu wojennego i represje wobec działaczy opozycji. Od stycznia 1982 r. wspierał i udostępniał mieszkanie członkom podziemnej młodzieżowej organizacji Siły Zbrojne Polski Podziemnej. 5 marca 1982 r. został zatrzymany, tymczasowo aresztowany, a następnie skazany na karę 6 lat więzienia. 10 października 1986 r. zwolniony na mocy amnestii. Po wyjściu z zakładu karnego nie zaprzestał działalności opozycyjnej. Otrzymywał telefoniczne i listowne pogróżki pozbawienia życia. W nocy 11 lipca 1989 r. ciało ks. Zycha zostało znalezione na przystanku PKS w Krynicy Morskiej. Sekcja zwłok wykazała liczne obrażenia wskazujące na pobicie.